

Vastaus valtuustoaloitteeseen tasoryhmien kokeilusta Kouvolassa

11231/00.05.00/2025

Kaupunginvaltuusto 08.12.2025 § 121

Puheenjohtaja Ville Kaunisto esitteli valtuutettujen Suvi Karellin, Janne Patjaksen, Ukko Bambergin, Elina Ketosen, Esko Lavosen, Petri Liljanderin, Toni Vainikan, Mirja Longan, Anni Villikan, Sheikki Laakson, Marjo Lakan, Jukka Nybergin, Mikko Jaanun, Jari Larikan, Saul Järvisen, Pekka Haajan, Janne Wallin, Sanna Sirkiän, Sari Melkon, Manu Huuhilon, Esa Niemelän, Miia Wittingin, Christa Carpelanin, Jouni Frimodigin, Katriina Vesalan, Harri Sihvolan, Ilkka Sarpolan, Päivi Sippulan, Riitta Torikan, Anna Koivisto, Leeni-Elina Haimin ja Laila Uljaksen jättämän seuraavan valtuustoaloitteen:

”Valtuustoaloite: Tasoryhmien kokeilu Kouvolassa.

Kouvolan kaupungin peruskoulut kohtaavat monenlaisia haasteita oppimistulosten eriytyessä ja oppilaiden hyvinvoinnin vaihdellessa. Nykyjärjestelmässä kaikki oppilaat käyvät samoja luokkia, vaikka oppimisen tasoerot voivat olla huomattavia. Tämä voi johtaa siihen, että osa oppilaista turhautuu liian vaikeisiin tehtäviin ja osa taas kokee etenemisen liian hitaaksi.

Tyrnävän kunnassa on kokeiltu [TAVOITA-mallia](#), jossa oppilaat voivat opiskella tavoitetasoryhmissä. Malli perustuu joustaviin tavoitetasoryhmiin ja oppilaiden aktiiviseen osallistamiseen omien vahvuuksien sekä kehityskohteiden tunnistamisessa. Yksilöllinen eriyttäminen tukee heikommin suoriutuvia ja varmistaa kaikille mahdollisuuden oppia, samalla kun lahjakkaille tarjotaan haasteita ja tilaa edetä. Mallin avulla monet oppilaat ovat parantaneet arvosanojaan, työrauha on vahvistunut, tuntiaktiivisuus kasvanut ja oppijoiden itsevarmuus lisääntynyt. Myös Pisa-tuloksissa on nähty myönteinen kehitys.

Vastaava malli voisi Kouvolassa tuoda hyötyjä paitsi oppilaille ja opetukselle, myös koko kaupungille:

- Kaupungin houkuttelevuus: Laadukas ja yksilölliset tarpeet huomioiva koulutus on merkittävä tekijä, kun perheet harkitsevat muuttoa Kouvolaan. Erityisratkaisuna tavoitetasoryhmät voisivat toimia vetovoimatekijänä.
- Elinvoima ja muuttovoitto: Panostus koulutukseen on samalla panostus kaupungin tulevaisuuteen. Hyvät koulutusmahdollisuudet houkuttelevat lapsiperheitä ja pitävät nykyiset asukkaat tyytyväisinä.

- Maine ja kilpailukyky: Kouvola voisi profiloitua rohkeana ja uudistushakuisena kuntana, joka etsii uusia ratkaisuja perusopetuksen laadun turvaamiseksi.

Ehdotamme, että Kouvolan kaupunki käynnistää selvityksen ja valmistelun tasoryhmäopetuksen käyttöönotosta perusopetuksessa. Tavoitteena olisi:

- vähentää oppimistulosten eriytymistä,
- tukea oppilaiden yksilöllisiä tarpeita,
- lisätä opiskelumotivaatiota,
- parantaa kouluviihtyvyyttä ja oppimistuloksia pitkällä aikavälillä.”

Kaupunginvaltuuston päätös:

Kaupunginvaltuusto päätti lähettää aloitteen kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Kasvatus- ja opetuslautakunta 21.04.2026 § 44

Valmistelija: opetuspalvelupäällikkö Silja Kavilo, puh. 020 615 9010, silja.kavilo(at)kouvola.fi

Valtuustoaloitteen keskeinen sisältö ja sen sisältämä esitys toimenpiteiksi

Valtuustoaloitteessa ehdotetaan, että Kouvolan kaupunki käynnistää selvityksen ja valmistelun tasoryhmäopetuksen käyttöönotosta perusopetuksessa. Valtuustoaloitteessa viitataan Tyrnävän kunnassa kokeiltuun TAVOITA-malliin, jossa oppilaat voivat opiskella tavoitetasoryhmissä. Malli perustuu joustaviin tavoitetasoryhmiin ja oppilaiden aktiiviseen osallistamiseen omien vahvuuksien sekä kehityskohteiden tunnistamisessa. Yksilöllinen eriyttäminen tukee heikommin suoriutuvia ja varmistaa kaikille mahdollisuuden oppia, samalla kun lahjakkaille tarjotaan haasteita ja tilaa edetä. Mallin nähdään edistävän muun muassa Kouvolan houkuttelevuutta, vahvistavan elinvoimaa ja se loisi Kouvolalle mahdollisuuden luoda mainetta kuntana, joka etsii uusia ratkaisuja perusopetuksen laadun turvaamiseksi. Käyttöönotolla tavoiteltaisiin oppimistulosten eriytymisen vähentymistä, oppilaiden yksilöllisten tarpeiden huomiointia, opiskelumotivaation lisääntymistä ja kouluviihtyvyyden sekä oppimistulosten parantamista pitkällä aikavälillä.

Nykytilakuvaus

Kasvatuksen ja opetuksen palveluverkot

Kouvola on uudistanut kouluverkkoaan vuonna 2019 tehdyn kaupunginvaltuuston päätöksen mukaisesti. Ohjaavina periaatteina ovat turvallinen, lapsen kasvua ja kehitystä tukeva oppimisympäristö ja palvelujen sijoittuminen keskeisille paikoille väestökeskittyisiin. Investointisumma on kokonaisuudessaan merkittävä, 150 miljoonaa euroa kymmenessä vuodessa. Valmistuneet sekä suunnitteilla olevat koulut, päiväkodit ja monitoimitalot tarjoavat laadukasta kasvatusta ja opetusta esteettömässä, terveessä ja modernissa ympäristössä sekä vastaavat tulevaisuuden tarpeisiin. Tehdyt ja suunnitteilla olevat investoinnit kasvatuksen ja opetuksen oppimisympäristöihin nähdään merkittävänä elinvoimaa edistävänä tekijänä.

Oppimistulosten eriytyminen

Kansallinen koulutuksen arviointikeskuksen (Karvi) arviointien perusteella perusopetus toteuttaa valtakunnallisesti tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta. Oppilaiden osaamistaso on kautta maan samankaltainen, eikä merkittäviä eroja ilmene sukupuolen, opetuskielen tai kuntaryhmän välillä. Koulu on merkittävä oppimisen ja osaamisen kehittymisen ympäristö, mutta oppimistuloksiin vaikuttavat tekijät ulottuvat laajasti koulun ja opetuksen ulkopuolelle. Kodin olosuhteet, vapaa-ajan ympäristöt ja laajempi yhteiskunta muovaavat osaltaan oppilaiden oppimista ja motivaatiota. (Kansallinen koulutuksen arviointikeskus 2023.)

Oppilaat tuovat kouluun mukanaan myös yhteiskunnallisia haasteita, joita koulu ei voi yksin ratkaista. Esimerkiksi korkeasti koulutettujen huoltajien lapset ovat peruskoulun alussa matematiikan ja äidinkielen taidoiltaan lähes vuoden etumatalla matalimmin koulutettujen huoltajien lapsiin nähden. Tämän vuoksi kodin ja koulun yhteistyöllä on keskeinen vaikutus oppimistuloksiin. Oppiminen ja hyvinvointi kietoutuvat tiiviisti yhteen, ja niihin vaikuttavat monet yhteiskunnalliset tekijät. Yksittäisten ongelmien sijaan on tärkeää tarkastella kehittämistä kokonaisvaltaisesti ja vahvistaa oppilaiden hyvinvointia laajasti. (Kansallinen koulutuksen arviointikeskus 2023.)

Oppilaiden yksilöllisten tarpeiden huomiointi ja laadun kehittäminen Kouvolan perusopetuksessa

Kasvatus ja opetuslautakunta on kokouksessaan (28.01.2026 § 5) hyväksynyt Kouvolan kaupungin perusopetuksen opetussuunnitelman. Opetussuunnitelman mukaisesti oppiminen Kouvolan kaupungin perusopetuksessa perustuu jokaisen oppilaan yksilöllisiin edellytyksiin ja tarpeisiin. Opetusta toteutetaan erilaisten oppijoiden opetuksen eriyttämisellä. Opetusryhmiä muodostetaan jo nyt oppilaiden tarpeet ja yksikölliset edellytykset huomioiden.

Opetuksessa käytettävät monipuoliset menetelmät aktivoivat ja osallistavat oppilaita sekä antavat valmiuksia jatko-opintoihin. Opetuksen tavoitteena on tukea oppilaan kasvua aktiiviseksi,

vastuulliseksi ja itseensä luottavaksi oppijaksi. Henkilöstön ammattitaito ja kouluttautumismyönteisyys on tärkeä asia ja se tukee sitä, että oppilaan oppiminen etenee yksilöllisesti ja laadukkaasti.

Opetussuunnitelman ja lukuvuosisuunnitelman toteutumista seurataan osana kasvatuksen ja opetuksen arviointi ja kehitystyötä. Kouvolassa on toteutettu laadunarviointia vuodesta 2009 lähtien. Arviointiin osallistuvat lapset, huoltajat ja henkilöstö sekä muut sidosryhmät. Arviointitieto pohjautuu mm. Kouvolan laatu-, hyvinvointi- ja kouluterveyskyselyihin. Arvioinnista saadun tiedon avulla voidaan päivittää opetussuunnitelman sisältöä ja koulun lukuvuosisuunnitelmaa sekä kehittää arjen toimintaa. Tuloksista raportoidaan kasvatuksesta ja opetuksesta vastaavalla lautakunnalle säännöllisesti.

Kouvolan perusopetuksen lukuvuosisuunnitelmaan liittyvä sähköinen arviointi (Laatukysely) toteutetaan vuosittain. Kyselyssä oppilaat (3.–9.lk), huoltajat ja opetushenkilöstö arvioivat valtakunnallisen Laatu-kriteeristön pohjalta perusopetuksen keskeisimpiä osa-alueita ja niiden toimivuutta. Oppilaat ja huoltajat arvioivat oppilaiden psyykkistä, fyysistä ja sosiaalista hyvinvointia sekä koulun olosuhteita. Opetushenkilöstö arvioi johtamista, henkilöstöasioita, talousasioita, arviointia ja sen kehittämistä, opetussuunnitelman toteutumista, opetusta ja opetusjärjestelyjä, oppimisen, kasvun ja hyvinvoinnin tuen toteutumista, koulun ja kodin yhteistyötä, oppilaiden osallisuutta ja vaikuttamista, fyysistä oppimisympäristöä ja sen turvallisuutta sekä tasa-arvoa. Koulut hyödyntävät kyselyn tuloksia oman toimintansa kehittämisessä.

Koulun tehtävänä on luoda oppilaalle edellytykset kouluun kiinnittymiselle. Jotta kouluun kiinnittymistä tapahtuu, tulee koulussa huolehtia: ryhmäytymisestä ja turvalliseen luokkailmapiiriin panostamisesta, kiusaamisen ennalta ehkäisemisestä ja kiusaamiseen puuttumisesta, tuesta nivelvaiheissa, tunne, turva ja vuorovaikutustaitojen harjoittelusta osana opetusta, oppilaiden osallisuuden edistämisestä, oppimisvaikeuksien tunnistamisesta ja tukemisesta, joustavasta opintojen etenemisestä ja eriyttämisestä, yksilöllisistä ja monipuolisista mahdollisuuksista osaamisen osoittamiseen sekä hyvän ja luottamuksellisen oppilasopettajasuhteen ylläpitämisestä.

Aloitteen tekijöiden kommentit vastauksesta

Valtuustoaloitteeseen laadittu vastaus on annettu valtuustoaloitteiden käsittelyohjeen mukaisesti aloitteen tekijälle kommentoitavaksi ennen vastauksen päätöksentekoon saattamista.

Määräajan päätyttyä vastaukseen annettiin yksi kommentti. Vastausta on täydennetty ennen päätöksentekoon saattamista.

Kommentti on **oheismateriaalina**.

Yhteenveto: Valtuustoaloitteessa esitettyjen toimenpiteiden toteuttaminen ja siihen liittyvät perustelut sekä mahdolliset rajoitteet

Nykytilan kuvauksen mukaisesti Kouvolassa tehdään jo nyt toimenpiteitä oppilaiden yksilöllisten tarpeiden huomioimiseksi, opiskelumotivaation lisääntymiseksi ja kouluviihtyvyyden sekä oppimistulosten parantamiseksi. Koulut hyödyntävät jo nykytilanteessa ryhmien muodostamisessa valtuustoaloitteessa ehdotettua ryhmittelyä, eikä TAVOITA-mallin käyttöönotto toisi merkittäviä muutoksia opetusryhmien muodostamiseen. Nykyisen toimintamallin laajentaminen vaatisi myös lisäresursointia, jota ei ole talousarviossa huomioitu. Opetusryhmät muodostetaan jatkossakin joustavasti, oppilaiden tarpeiden mukaisesti, opettajien ammatilliseen harkintaan perustuen ja koulukohtaiset erot huomioiden.

Hallintosäännön § 121 mukaisesti jos valtuustoaloitteessa on vähintään 15 valtuutetun allekirjoitus, aloitteeseen vastaa kaupunginhallitus ja vastaus käsitellään kaupunginvaltuustossa. Tämän valtuustoaloitteen on allekirjoittanut 32 valtuutettua.

Lisätietoja: opetuspalvelupäällikkö Silja Kavilo, puh. 020 615 9010, silja.kavilo(at)kouvola.fi

Sivistysjohtajan ehdotus:

Kasvatus- ja opetuslautakunta päättää

1. antaa valtuustoaloitteeseen yllä olevan vastauksen
2. opetusryhmät muodostetaan jatkossakin joustavasti, oppilaiden tarpeiden mukaisesti, opettajien ammatilliseen harkintaan perustuen ja koulukohtaiset erot huomioiden.

Kasvatus- ja opetuslautakunnan päätös:

Kasvatus- ja opetuslautakunta hyväksyi päätösehdotuksen.
